

DUYURU

DUYURU: 27.01.2020/9

YENİ İHRACAT GENELGESİ YAYIMLANMIŞTIR

31.12.2019 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan “Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karara İlişkin Tebliğ’de Değişiklik Yapılmasına Dair 2019- 32/56 Sayılı Tebliğ” ile, ihracat bedellerinin yurda getirilmesi zorunluluğu kalıcı hale getirilirken, bu bedellerin bankalara satılması zorunluluğu ise kaldırılmış ve uygulamaya ilişkin muhtelif değişiklikler yapılmış olup, konuya ilişkin açıklamalarımız 06.01.2020 tarihinde yayımladığımız Duyuruda yer almıştı.

Bu defa, Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası’nın (TCMB) internet sitesinde yayınlanan ihracat bedellerinin yurda getirilmesine ilişkin 6 Kasım 2018 tarihli İhracat Genelgesi yayından kaldırılarak, bunun yerine, 16 Ocak 2020 tarihinde yeni “**İhracat Genelgesi**” yayımlanmıştır. Sözü edilen yeni Genelge ile, 2019-32/56 sayılı Tebliğ’de yer alan değişiklikler genelge metnine yansıtılmış ve ayrıca bazı konularda yeni düzenlemeler yapılmıştır.

16 Ocak 2020 tarihli yeni **İhracat Genelgesi**’nde yer alan düzenlemeler aşağıdaki gibidir:

I. KAMBIYO TAKİBİNDE OLMAYAN ÜLKELERİN ARASINA LÜBNAN DA EKLENMİŞTİR:

Eski Genelgede, “İhracat Bedelleri Hakkında 2018-32/48 Sayılı Tebliğ” hükümlerinin uygulanmayacağı, kambiyo takibine dâhil olmayan ülkeler İran ve Suriye olarak belirlenmişti. Buna göre, İran ve Suriye’ye yapılan ihracatlar için ihracat bedellerinin fiili ihraç tarihinden başlayarak 180 gün içinde yurda getirilmesi zorunlu değildi.

Yeni Genelgenin “İhracat bedellerinin yurda getirilmesi” başlıklı 4. maddesinde yapılan düzenleme ile **kambiyo takibinde olmayan ülkelere Lübnan da eklenmiştir**.

II. BANKACILIK SİTEMİYLE TRANSFERİN MÜMKÜN OLMADIĞI ÜLKELERDEN GETİRİLEN BEDELLERİN BANKALARCA KABULÜNE İLİŞKİN ESASLAR BELİRLENMİŞTİR:

Genelgenin önceki halinde, ihracat bedellerinin bankacılık sistemiyle doğrudan ülkemize transferinin mümkün olmadığı Irak, Libya ve Afganistan’a yapılan ihracat işlemlerinde peşin döviz olarak getirilen bedellerin bankalarca kabulüne ilişkin usul ve esaslar ayrıca belirlenmemişti.

Bu defa, yeni Genelgenin 8. maddesinin 4. fıkrasının (d) bendi ile, bu durumda peşin döviz olarak getirilen bedellerde, ihracatçının yazılı beyanının yanı sıra işlemin niteliğine göre **satış sözleşmesi ya da kesin satış faturası (veya pro forma fatura) ibraz edilmek kaydıyla** Nakit Beyan

Formu (NBF) aranmaksızın ihracat bedelinin bankalarca efektif olarak kabul edilmesinin mümkün olduğu belirtilmiştir.

III. İNDİRİM VE MAHSUP İŞLEMLERİNE YÖNELİK DEĞİŞİKLİKLER:

A. İthalat Bedellerinin İhracat Bedelinden Mahsup İşleminde Azami Süre Belirlenmiştir:

Yeni Genelgenin “İndirim ve mahsup işlemleri” başlıklı 21. maddesine eklenen 4. fıkra ile, ithalat bedellerinin ihracat bedelinden mahsup işleminde kullanılabilmesi için ithalat konusu malların serbest dolaşıma giriş tarihi ile ihraç konusu malların fiili ihraç tarihi arasında **en fazla 180 gün olması** şartı getirilmiştir.

B. Mal İhraç ve İthalinde Tarafların Aynı veya Farklı Kişiler Olması Ayrımı Kaldırılmıştır:

Eski Genelgede, mal ihraç ve ithal bedellerinin bankalarca mahsubu **tarafların aynı kişiler olması** ve ihraç bedellerinin yurda getirilme süresi içinde kalınması kaydıyla mümkün olduğu belirtilmişti.

Yeni Genelgenin “İndirim ve mahsup işlemleri” başlıklı 21. maddesinde yapılan düzenleme ile, mal ihraç ve ithalinde tarafların **aynı veya farklı kişiler olması ayrımı kaldırılarak mahsup sonrası kalan tutarın yurda getirilmesi** hükme bağlanmıştır.

Buna göre, mal ihraç ve ithalinde ihraç bedellerinin yurda getirilme süresi içinde kalınması kaydıyla, **ilgili GB'lerin birer örneği veya GB bilgilerinin bankalara ibrazı** durumunda mal ihraç ve ithal bedellerinin bankalarca mahsubu mümkün olacaktır.

C. Giderlerin Mahsubunda Farklı Döviz Cinslerinin Olması Durumu Açıklığa Kavuşturulmuştur:

Mahsuben ödemede kullanılacak döviz cinsi ile mahsuben ödenecek (transfer edilecek) gidere ilişkin döviz cinsinin farklı olması durumunda, mahsuben ödenecek azami tutarın mahsup tarihindeki **TCMB çapraz kurlarının esas alınması suretiyle** tespit edileceği belirlenerek konuya ilişkin tereddütler ortadan kaldırılmıştır.

D. İhracatçılarca Yurt Dışı İştiraklere Yapılan İhracattan Doğan Alacağın Yurda Getirilmeksizin Yurt Dışı İştirakin Sermayesine Eklenmesinin Önü Açılmıştır:

Yeni Genelgenin “İndirim ve mahsup işlemleri” başlıklı 21. maddesine eklenen 12. fıkra ile, ihracatçılar tarafından yurt dışındaki iştiraklerine gerçekleştirilen ihracata ilişkin bedellerin ihracatçının aynı iştirakine söz konusu ihracatın fiili ihraç tarihinden sonra sermaye olarak ilave edilecek tutar ile mahsubunda, **ihracat bedellerinin yurda getirilme süresi içinde kalınması** şartının sağlanması ve bunun yanında;

- ✚ İthalatçının ihracatçının iştiraki olduğuna ilişkin ilgili ticaret sicil kayıtlarının,
- ✚ İthalatçının bahse konu ihracat bedellerinin sermayeye eklendiğine/ekleneceğine ilişkin sermaye artırım tutarını içeren yazılı beyanının,

- ✚ Sermaye artırımının henüz gerçekleştirilmemiş olması halinde ithalatçı firmanın yönetim kurulunun sermaye artırımını kararının,
- ✚ Sermaye artırımının gerçekleştirilmiş olması halinde ise sermaye artırımına ilişkin tescil belgesinin

ibraz edilmesi kaydıyla, **ihracat bedelinin mahsup edilen kısmının yurda getirilmesi zorunlu olmayacaktır.**

Mahsup işlemi gerçekleştirildiğinde **sermaye artırımını henüz gerçekleştirilmemiş ise**, sermaye artırımına ilişkin tescil belgesi, yönetim kurulunun sermaye artırımını kararı tarihinden itibaren **üç ay içinde** mahsup işlemini gerçekleştiren bankaya ibraz edilecektir. Söz konusu tescil belgesinin bankaya ibraz edilmemesi halinde, **mahsup edilen tutar banka tarafından yurda getirilmeyen ihracat bedeli** olarak değerlendirilecektir.

IV. DÖVİZ TEVDİAT HESABINDAN İHRACAT BEDELİ KABULÜNDE KAPSAM GENİŞLETİLMİŞTİR:

Eski Genelgeye göre, ihracat bedelinin, dövizin yurt dışından geldiğinin tespiti kaydıyla dışarıda yerleşik gerçek veya tüzel kişiler adına açılan döviz tevdiat hesaplarından tahsil edilebilmesi mümkün bulunmaktaydı.

Bu defa, yeni Genelge ile, dövizin yurt dışından geldiğinin tespiti kaydıyla dışarıda yerleşik gerçek veya tüzel kişiler adına açılan döviz tevdiat hesaplarından **ihracatçının hesabına transfer edilen bedellerin bankalarca ihracat bedeli olarak kabulüne** imkan sağlanmıştır.

V. 5.000 ABD DOLARINA KADAR OLAN İHRACAT İŞLEMLERİNE İLİŞKİN İSTİSNA SINIRLANDIRILMIŞTIR:

Eski Genelge uyarınca, 5.000 ABD doları veya karşılığı Türk lirasını geçmeyen tutardaki ihracat işlemlerinde bedellerin tamamının tasarrufu serbest bırakılmıştı.

Yeni Genelgenin “İhracatçının serbest kullanımına bırakılan dövizler” başlıklı 22. maddesinde yapılan düzenleme ile, sözü edilen istisnanın kapsamı daraltılmış ve sadece **serbest bölgelere ihracat beyannamesi düzenlenmeksizin Serbest Bölge İşlem Formu (SBİF) ile yapılan** azami 5.000 ABD dolar tutarındaki ihracatların kambiyo takibinde istisna tutulması sağlanmıştır.

VI. İHRACAT HESAPLARININ TERKİNİNE İLİŞKİN DÜZENLEME GENELGEYE İŞLENMİŞTİR:

Terkin limitleri ve terkinin uygulanma şekli konusunda 2019-32/56 sayılı Tebliğ ile yapılan değişiklikler, yeni Genelgeye aynı şekliye işlenmiştir. Buna göre, Genelgenin “Terkin” başlıklı 28. maddesinde yapılan düzenleme ile, her bir gümrük beyannamesi itibarıyla, 30.000 ABD doları veya eşitine kadar noksanlığı olan ihracat hesapları doğrudan bankalarca **ödeme şekline ve toplam beyanname tutarına olan oranına bakılmaksızın** terkin edilmek suretiyle kapatılacaktır.

Her bir gümrük beyannamesi itibarıyla;

- ✚ 30.000 ABD doları veya eşitinden yüksek olmakla birlikte 100.000 ABD doları veya eşitini aşmamak üzere, beyanname veya formda yer alan bedelin %10'una kadar noksanlığı olan (sigorta bedellerinden kaynaklanan noksanlıklar dahil) ihracat hesapları **doğrudan bankalarca veya 90 günlük ihtarname süresi içinde ilgili Vergi Dairesi Başkanlıkları/Müdürlüklerince** ödeme şekline bakılmaksızın,
- ✚ 200.000 ABD doları veya eşitini aşmamak üzere, 2018-32/48 sayılı Tebliğ'in 9. maddesinde belirtilen mücbir sebep ve haklı durum halleri göz önünde bulundurulmak suretiyle beyanname veya formda yer alan bedelin %10'una kadar açık hesaplar **ilgili Vergi Dairesi Başkanlığınca veya Vergi Dairesi Müdürlüğünce**,

terkin edilmek suretiyle kapatılacaktır.

VII. İHRACAT BEDELİ KABUL BELGESİ'NİN DÜZENLENME ESASLARI BELİRLENMİŞTİR:

2019-32/56 Sayılı Tebliğ ile yapılan değişiklik uyarınca bankalara, ihracat bedellerinin yurda getirildiğine dair **İhracat Bedeli Kabul Belgesi (İBKB)** düzenlenmesi zorunluluğu getirilmiştir.

Bu defa, yeni Genelgede, bankalarca peşin bedel tutarının firma hesabına geldiği tarihten itibaren **en fazla 24 ay içerisinde** İBKB düzenlenebileceği belirlenmiştir. Ayrıca, ihracat bedelinin İBKB düzenlendikten sonra **başka bir bankaya transfer edilmesi durumunda**, İBKB düzenleyen banka tarafından kabulü yapılan tutarla ilgili olarak bedelin transfer edildiği bankaya **yazılı bildirimde** bulunulacaktır. Söz konusu tutarla ilgili olarak tekrar İBKB düzenlenmeyecektir. İhracat bedelinin birden fazla kez transferinin söz konusu olması durumunda ise, her transferde transferi yapan banka tarafından transfer yapılan bankaya bedele ilişkin daha önce **İBKB düzenlenip düzenlenmediğini belirten yazılı bildirimde** bulunulacaktır.

Diğer yandan Bankalarca İBKB düzenlenirken;

- ✚ Seri numarası satırına bankalarca verilecek sıra numarasının yazılması mümkün olacaktır.
- ✚ İhracat bedelinin Genelgenin 13. maddesinde sayılan yöntemlerle tahsil edilmesi halinde "Yurda Getiriliş Şekli" satırında bu hususun belirtilmesi gerekecektir.
- ✚ "Yurda Getirilen Bedelin" başlığı altında yer alan "Tutarı-Para Birimi" satırına, bedelin ABD doları karşılığı ilave olarak belirtilecektir.
- ✚ "Hesaba Geçiş Tarihi" satırına bedelin firma hesabına geçiş tarihi kaydedilecek olup, ayrıca valör tarihinin ilave olarak belirtilmesi de mümkün olabilecektir.

İhracat bedellerinin takip edileceği sistem Hazine ve Maliye Bakanlığınca uygulamaya alınana kadar Bankalarca kabul işlemlerinde her bir işlem itibarıyla İBKB veya Döviz Alım Belgesi (DAB) belgelerinden yalnızca biri düzenlenebilecektir.

VIII. DİĞER DÜZENLEMELER

Uluslararası yaptırımlar çerçevesinde bankaların kabul etmediği ihracat bedellerine ilişkin İBKB düzenlenmemesi sebebiyle açık kalan ihracat hesapları, ihtarname süresi içinde söz konusu hususun yer aldığı banka yazısının ibrazı üzerine **ilgili Vergi Dairesi Başkanlığınca veya Vergi Dairesi Müdürlüğünce kapatılacaktır.**

Açık ihracat hesabı ihbarını ilgili süre içerisinde gerçekleştirmeyen bankalar hakkında ilgili Vergi Dairesi Başkanlıklarınca veya Vergi Dairesi Müdürlüklerince Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında 1567 sayılı Kanun uyarınca **yasal işlem başlatılmasını teminen ilgili Cumhuriyet Savcılıklarına bildirimde** bulunulacaktır.

Saygılarımızla,